

TÜRKİYE KORUNMAYA MUHTAÇ ÇOCUKLAR VAKFI
ÇOCUK KORUMA POLİTİKASI
(ÖZET)

I- AMAÇ VE İLKELER

Koruncuk Vakfı Çocuk Koruma Politikasının amacı, yurtlardaki işleyişin çocukların ihtiyaçları ve yararları doğrultusunda, eğitimlerinin desteklenmesi amacına uygun olarak yürütülmesini sağlamaktır. Bu amaç, öncelikle çocukların her türlü ihmal ve istismardan korunmasını, gelişimlerinin güvence altına alınmasını, kendilerini ilgilendiren bütün konularda kararlara katılmalarını sağlamayı kapsar.

Çocuğun yararına önceliğin verilmesi ilkesi; yurtlarda yürütülecek bütün çalışmaların temel yol gösterici ilkesidir. Bütün kararlar, yurttaki kalan çocukların hepsinin toplu olarak ve her birinin bireysel olarak yararlarını koruma ilkesi doğrultusunda alınır.

Çocuğun katılımının sağlanması ilkesi; yurtlar yürütülen faaliyetlerde her çocuğun çocuğun yeterli, doğru ve zamanında bilgilendirilmesini, görüşlerinin alınmasını, bu görüşlere saygı gösterilmesini ve sorumluluk üstlenmelerinin teşvik edilmesini gerektirir.

Eşitlik ve saygı ilkesi gereği her çocuğun hiçbir ayırım gözetmeden bütün olanaklardan eşit biçimde Koruncuk Vakfı'nın sunduğu olanaklardan yararlanma hakkı vardır. Herkes her çocuğun birey olarak kabul edilme ve saygı görme hakkına sahip olduğunu kabul eder.

Koruyuculuk ilkesi gereği her çocuğun ihmal ve istismar niteliğindeki her tür davranıştan korunması esastır. Yurtlarda bu nitelikte bir davranışa hiçbir biçimde sebebiyet verilmeyeceği gibi çocuğun herhangi bir yerde bu nitelikte davranışlara maruz kalmaması için de yeterli özen ve gözetimi gerçekleştirmek çocukla çalışan herkesin sorumluluğudur. Bu sorumluluk, fark edilen durumlara uygun biçimde müdahale etmek, uzmanların ve yetkililerin müdahalesini sağlamak için gerekli yasal bildirimlerin yapılmasını da kapsar.

II- DAVRANIŞ KURALLARI

Davranış kurallarının amacı, çocuklar ve çalışanlar için; istikrarlı, ihtiyaçlara duyarlı, koruyucu, kapsayıcı ve herkesin kendisini bir parçası olarak göreceği kurum kültürü oluşturmaktır.

Davranış kuralları, yıllık değerlendirmeler veya uygulamalar sırasında ortaya çıkan ihtiyaç üzerine KODE'de görüşülerek belirlenir ve KODE'nin aldığı kararlar Köyler Komitesinin onayına sunulur ve komite tarafından verilecek karar ile uygulanmaya başlar. İhtiyaç değerlendirmesi yapılırken çalışanların ve çocukların görüşleri alınır. Harcama gerektiren konularla ilgili kurallar, Yönetim Kurulu onayı sonrasında yürürlüğe girer. Bu usul izlenmeden bir davranış kuralı ihdas edilemez.

II.1. KORUNCUK VAKFI SAKINLERİ İÇİN ORTAK DAVRANIŞ KURALLARI

Bu bölümdeki kurallar, Vakıf üyeleri, çalışanları, vakfın hizmet sunduğu çocuklar dahil olmak üzere herkes için geçerlidir.

Koruncuk Vakfı hizmetleri aşağıdaki esaslara göre sunulur. Bu esaslar kurum kültürünün bir parçasıdır ve bütün çalışanlarca benimsenir:

- Koruncuk Vakfı yurtlarındaki bütün olanakların çocuğun hakkı olduğu kabul edilir.
- Her çocuğun sahip olduğu olanakları olumlu biçimde değerlendirme potansiyeli olduğu kabul edilir.
- Çocukların hata yapabileceği bilinir ve hiçbir çocuk hatası sebebiyle temel haklarına zarar verecek bir muameleye maruz bırakılmaz.
- Her çocuğun kendine özgü özellikleri ile biricik olduğu kabul edilir, kimse ile kıyaslama yapılmaz.
- Çocuklar arasında fırsat eşitliği gözetilir.
- Ayrımcılık yapılmaz. Kimseye ayrımcılığa maruz kalmış hissettirecek biçimde davranılamaz.
- Çocuğun yönetimde söz sahibi olmasını sağlar.
- Her çocuğa görüşlerini serbestçe ifade etme olanağı verilir.
- Kararlara katılma, görüş ve önerilerini idarecilere iletme ve alınan kararlara uymak herkesin ortak sorumluluğudur.
- Herkes birbirine saygılı şekilde davranır ve hitap eder.
- Çevreye ve hayvanlara saygılı davranılır.
- Köydeki her türlü eşya korunur, zarar verecek herhangi bir davranışta bulunulmaz ve israftan kaçınılır.
- Çocuğun yurda kabulünde olduğu gibi yurttan ayrılması sırasında da yararına önceliğin verilmesi ve Vakfın Çocuk Koruma Politikasının temel ilkelerine uygun hareket edilir.
- Yetişkinler, çocuklara karşı yükümlülüklerini yerine getirirken üstlendikleri sorumlulukları eksiksiz biçimde yerine getireceklerini ve bunun için gereken donanıma sahip olacaklarını taahhüt ederler.

Aşağıdaki maddelerin bulundurulması herkes için yasaktır. Bu yasağa aykırı davranılması çalışanlar için akit fesih, çocuklar için burs hakkının kaybedilmesi sebebi olarak kabul edilir:

- Kesici- delici alet (eğitim için gerekli olan ve bu amaca uygun biçimde bulunduranlar hariç), ateşli silah.
- Tütün ve tütün mamulleri, elektronik sigara dahil (Çalışanlar için bu kural, “çocuklar tarafından görülecek biçimde tütün ve tütün mamulleri, elektronik sigara dahil bulundurmak” şeklinde uygulanır.)
- Bağımlılık yapıcı maddeler.
- Pornografik ve müstehcen içerikli yayınlar.
- Bahis oyunları.

II.2. KORUNCUK VAKFI PERSONELİ İLE İLGİLİ DAVRANIŞ KURALLARI

Koruncuk Vakfı yurtlarının amacı, çocukların özgüvenli, kendilerinin ve başkalarının haklarına ve farklılıklara saygılı, çatışma çözme becerileri yüksek, yaşam becerileri gelişkin bireyler olmalarını sağlamaktır. Yurtlarla ilgili her tür düzenlemede bu amaç göz önünde tutulur ve bu amaca ancak, görevinin bilincinde ve yaptığı işten memnun, yeterli bilgi ve beceriye sahip çalışanlar ile ulaşılabileceği bilinci ile hareket edilir.

II.2.1. Genel Davranış Kuralları

Koruncuk Vakfı yurtlarında görev yapan herkes, Vakfın değer ve ilkelerini benimser ve her türlü görevi bu ilkeler çerçevesinde yürütür:

- 1) Çocukların güvenliği ve sağlığı ile ilgili riskleri öngörebilir ve gereken tedbirleri alabilir veya alınmasını sağlar.
- 2) Çocuğun birey olduğu bilinci ile hareket etme, çocuğu dinleme ve çocuğun görüşlerini dikkate alma ve kararlara katılımını sağlama becerisine sahiptir.
- 3) Çocuklara karşı eşit ve adil olur, çocukların herhangi bir sebeple ayrımcılığa maruz kalmasına engel olur.
- 4) Vakıf tarafından sunulan olanaklar; ihtiyaçlar belirlenirken eşit, karşılanırken adil biçimde bütün çocukların erişimine her zaman açık bulundurulur.
- 5) Çocuklarla saygılı ve nezaket kuralları çerçevesinde iletişim kurar, çocukla iletişimde mesleki sınırları koruması gerektiğini bilir ve bunu korumaya azami özen gösterir.
- 6) Çocuğun gelişimini desteklemek, sağlığını korumak, eğitime devamını ve eğitim başarısını yükseltmeyi görevinin bir parçası olarak görür.
- 7) Çocukların kendilerini evlerinde ve güvende hissetmelerini sağlayacak şekilde davranır.
- 8) Meslek etik ilkelerine uygun davranır.
- 9) Görev ve yetkisinin kapsamını ve sınırlarını bilir ve kötüye kullanmaz.
- 10) Çocuklar için rol model olduğu bilincindedir, mesai içi ve dışında sosyal yaşamını planlarken bu özelliğini dikkate alır.
- 11) Ekip çalışması yapabilme, diğer kişiler ve birimlerle koordineli ve iş birliği içerisinde hareket edebilme becerisine sahiptir.

- 12) Geri bildirimine açık ve yapıcı davranır.
- 13) Çocukların yapmaması istenen davranışları yapmamaya azami özen gösterir.
- 14) Üstlendiği görevin gerektirdiği mesleki beceriye ve yaşam disiplinine sahiptir ve öğrenmeye açıktır.
- 15) Çocukların sorumluluklarını yerine getirmelerine ve çocuklarda sorumluluk bilincinin gelişmesine destek olur.
- 16) Çocuğun özel hayatına ve çocuğun özel hayatına ilişkin bilgilerin gizliliğine özen gösterir.

Günlük yaşam alışkanlıkları ile ilgili aşağıdaki kurallara dikkat eder:

- 1) Mesai saatlerinde herkes kişisel bakımına, işine ve görev tanımına uygun biçimde giyinerek ve kılık – kıyafetine özen gösterir.
- 2) Mesai saatleri ve idare tarafından hazırlanan planlara ve programa uygun çalışılır.
- 3) Gereksiz çalışan aydınlatma, ısıtma, su gibi kaynaklar kapatılır ve kullanımında israftan kaçınılır.
- 4) Yaşam alanlarına girerken kapının önünde ayakkabı bırakılmaz ve çamaşırlar dışarıda kurutulmaz.
- 5) Ders, etüt, etkinlik sonrasında faaliyetin/lerin yapıldığı alan temiz ve düzenli bırakılır.

Öğrenciler ile iletişim kurarken aşağıdakilere dikkat edilir:

- Çocuklarla yetişkin – çocuk, eğitmen – öğrenci ilişkileri bakımından uygun olmayan hitap biçimleri (aşkım, bebeğim, fıstık, kanka, hey yavrum gibi) kullanmamak.
- Yalan söylememek.
- Herhangi bir disiplin uygulaması veya ceza ile tehdit etmemek.
- Bağırılmamak.
- İsim ve lakap takmamak.
- Azarlamamak, kıyaslamamak.
- Aşağılayıcı, küçük düşürücü sözler söylememek.

II.2.2. İş Akti Fesih Sebebi Sayılacak Davranışlar

Aşağıda yer alan davranışlar Koruncuk Vakfında görev yapan herkes için kabul edilemez davranışlardır ve iş aktinin feshi gerekçesi oluşturur.

- 1) Duygusal istismar sayılacak davranışlarda bulunmak. Örneğin;
 - Çocuğa sağlanan herhangi bir olanağı bir lütuf gibi sunmak veya çocuğun böyle hissetmesine sebep olacak biçimde davranmak.
 - Herhangi birine karşı psikolojik şiddet (bağırarak konuşmak, azarlamak, hakaret etmek, lakap takmak, aşağılayıcı söz ve davranışta bulunmak, kişinin sevilmediği, yetersiz olduğunun söylenmesi ve vurgulanması vb.) uygulamak.
 - Bir çocuğun ihtiyacını veya riskli bir durumu fark etmemek, yetkililere haber vermemek ve karşılamamak suretiyle çocuğun zarara uğramasına sebep vermek.
 - Herhangi birine zorbalık (Alay etme, isim takma, tehdit etme, emir verme, hakaret etme, laf atma, dışlama, vb.) yapmak.

- Çocuğun sorumluluklarını yerine getirmesini engellemek, çocuğa yaşına uygun olmayan sorumluluk vermek veya sorumluluk vermeyi bir ceza aracı olarak kullanmak.

2) Fiziksel veya cinsel istismar niteliğinde davranışlarda bulunmak.

- Herhangi birine karşı fiziksel şiddet (vurma, cisim atma, itme, yaralama vb.) uygulamak.
- Çocuk ile kurum ve görevi dışında herhangi bir yerde ve biçimde ilişki veya iletişim kurmak. Çocuğu görevlendirildiği haller dışında evinde ziyaret etmek veya evine veya bir başka yere götürmek.
- Çocuklara veya çalışanlara karşı izinli veya izinsiz biçimde cinsel içerikli herhangi bir davranışta bulunmak veya herhangi bir kişiye karşı cinsel şiddet uygulamak ile suçlanmak
- Herhangi bir biçimde aile içi şiddet veya kadına karşı şiddetle suçlanmak.
- Çocuklara yönelik yurt içerisinde veya dışarısında herhangi bir biçimde cinsel içerikli herhangi bir davranışta bulunmak, bulunma şüphesi altında olmak.

3) Olumsuz örnek teşkil edecek biçimde davranmak. Örneğin;

- Çocukların yanında kurum veya başka personel ile ilgili yorum yapmak.
- Çocukların yanında olumsuz örnek teşkil edecek tutum, davranış ve konuşmalarda bulunmak.
- Kurum sınırları içerisinde ve çocukların görebileceği diğer yerlerde sigara veya alkol tüketmek.
- Çocuklarla yetişkin – çocuk, eğitimci – öğrenci ilişkileri bakımından uygun olmayan hitap biçimleri (aşkım, prensesim, bebeğim, fıstık, kanka, hey yavrum gibi) ile konuşmak ve bu sınırlara uygun olmayan biçimde davranmak (el şakası yapmak, kendi özel hayatı ile ilgili bilgiler vermek gibi).

4) Özel hayatın gizliliği ilkesini ihlal edici biçimde davranmak. Örneğin;

- Toplantı, eğitim ve benzeri çalışmalarda ele alınan çocuklar hakkındaki bilgileri, çocuklar ile ya da onların şahit olabileceği ortamlarda üçüncü kişiler ile konuşmak.
- Bir çocuk hakkındaki özel bilgiyi, bu bilgiyi bilmesi gerekmeyen personelle ya da diğer çocuklarla paylaşmak.
- Koruncuk Vakfı ile ilişkili herhangi bir kimsenin kişisel verisi ve yaşam öyküsünü üçüncü kişilerle paylaşmak.
- Çocukların gelişimleri, yürütülen program ve kurum işleyişi ile konulardaki tespit, görüş ve önerileri idare dışındaki kişiler ile paylaşmak.
- Yurt yaşamı veya çocuklar ile ilgili herhangi bir bilgiyi üçüncü kişilerle herhangi bir suretle paylaşmak
- Ses ve görüntü kaydı yapmak ve bunları üçüncü kişilerle paylaşmak, yayınlamak, yetki alanı dışında arşivlemek

5) Çocukların gelişim ve güvenliğini tehlikeye atacak davranışlarda bulunmak. Örneğin;

- Çocuklar hakkında idareye kasıtlı olarak yanlış, yönlendirici bilgi vermek.
- Çocukla ilgili fark ettiği bir risk durumunu yetkililere haber vermemek.
- Görev yerinden üstlerini bilgilendirmeden ayrılmak veya çocukları bir yetişkin gözetimi olmaksızın bırakmak.
- Bir çocuğun saçını kesmek, ağda veya makyaj yapmak gibi beden bütünlüğüne müdahale gerektiren hizmetler vermek (bu konuda bir çocuğa destek vermek üzere özel olarak yurt müdürü tarafından görevlendirilmiş olma hali hariç.)
- Görev tanımına uygun olmayan biçimde ilişki kurmak.
- Sosyal medyada çocuklar ile arkadaş olmak ve sosyal medya üzerinden iletişim kurmak.

6) Korunmaya Muhtaç Çocuklar Vakfı'nın, Koruncuk Vakfı Çocuk Koruma Politikasının temel ilkelerine aykırı davranmak. Örneğin;

- Koruncuk Vakfı içerisinde reklam, satış yapmak.
- Bir kimseyi dahil olduğu din, ırk, siyasi görüş vb. ile ilgili yargılamak ve yönlendirmek.
- Madde kötüye kullanımında bulunmak veya bağımlılığa sahip olmak.
- Yurda getirilmemesi gereken zararlı maddeleri getirmek, getirilmesine aracılık etmek, bulundurmak.
- Çocuklarla para, maddi değeri olan hediye almak veya vermek.
- Çocuğun eşyalarını kullanmak veya çocuğun eşyalarını kullanmasına engel olmak.

Genel davranış kuralları haricinde aşağıdaki alanlarda da özel düzenlemeler bulunmaktadır:

- Kitle İletişim Araçlarının Kullanımı
- Sağlık ve Eğitim ile İlgili Karar Gerektiren Durumlara İlişkin Kurallar
- Servis Kullanımı
- Geziler ve Kurum İçinde ve Dışında Yapılacak Etkinliklerle İlgili Kurallar
- Fotoğraf Ve Video Kaydı Kuralları
- Ziyaretçi Kabulü ile İlgili Kurallar
- Hediye ve Kutlamalara Dair Kurallar

II.3. ÇOCUK VE GENÇLER İLE İLGİLİ DAVRANIŞ KURALLARI

Çocukların Koruncuk Vakfı yurtlarında bulunma sebebi; eğitim/öğretim hayatlarını güvenli biçimde sürdürmeleridir. Bu nedenle çocuklardan öncelikle;

- 1) Geçerli bir mazerete sahip olduğu haller dışında okula eksiksiz devam etmesi,
- 2) Etütlere düzenli katılması
- 3) Ders başarısını sürdürmek ve arttırmak için gerekli çalışmaları düzenli yürütmesi beklenir.

Bunu yapmayan çocukların yurttta kalmayı öngören burs hakkı yenilenmez.

Aynı zamanda çocukların sağlıklı, güvenli, mutlu biçimde yaşama ve gelişme ve toplumda sorumluluk sahibi bir birey olarak rol alma isteklerinin desteklemek amaçlanır. Bu kapsamda

çocukların uyması beklenen davranış kuralları hem MEB mevzuatı ile hem de ÇKP ile düzenlenmiştir ve şunları kapsamaktadır:

- Genel Davranış Kuralları
- Çocukların Yaşam Alanlarının Düzenlenmesi ve Oda Kullanım Kuralları
- Alışveriş Kuralları
- Telefon ve İnternet Kullanımına İlişkin Kuralları
- İzinlere İlişkin Kurallar
- Harçlıklarla İlgili Kurallar

Bu kurallara uyumu sağlayıcı faaliyetler ve uymamanın müeyyideleri ise disiplin başlığı altında düzenlenmiştir. ÇKP'na göre öğrenci disiplin kurallarının ve usullerinin amacı; çocuklara rahat, düzenli ve güvenli bir ortam sunmak ve olumlu davranışları geliştirmelerine destek olmaktır. Bu amaç doğrultusunda disiplin işlemleri aşağıdaki ilkelere uygun olarak yürütülür:

- Bütün uygulamalarda, çocukların maruz kalacakları riskleri önleme, doğru davranışı öğretme ve koruma amacı ile hareket edilir.
- Çocuk haklarına saygılı davranılır.
- Tüm çocuklar ve davranışlar için eşitlikçi ve adil kurallar ve yaptırımlar belirlenir.
- Olumsuz davranışlardan ders çıkarılması ve olumlu davranışların pekişmesi için, yaptırımlar yanında ödül ve teşviklere de dengeli biçimde yer verilir.

Çocukların hatalarından ders çıkarabilmeleri için, disiplin cezası uygulanmasını gerektiren davranışları sonrasında mutlaka PSS tarafından kendileri ile görüşülerek, olumlu davranış geliştirmeleri için destekleyici bir plan yapılır ve öğrenciye bir yeniden öğrenme olanağı sunulur. Davranışın niteliğine göre vaka planı ve bireysel gözlem uygulaması da yapılabilir.

Çocukların davranış kurallarını tam olarak öğrenmeleri için sözlü ve yazılı bilgilendirme yapılır. Disiplin kuralları tablosu yurt içerisinde çocukların görebilecekleri alana asılır. Dört çeşit disiplin cezası bulunmaktadır: Uyarı, Kınama, Yurttan Geçici Çıkarma (Burs Hakkının Askıya Alınması) ve Yurttan Çıkarma (Burs Hakkının Sona Erdirilmesi)

III- İŞLEYİŞ

Yurt işleyiş kurallarının amacı;

- Koruncuk Vakfı yurtlarında çocukların ihtiyaçlarının tam ve eksiksiz biçimde karşılanması için gerekli organizasyonu oluşturmak,
- Koruncuk Vakfı yurtlarında çalışanlar arasında, kurum kültürüne uygun tutum ve davranış birliği tesis etmek,
- Çocukların ruh ve beden sağlığını korumak, iyileştirmek ve gelişimlerini desteklemek, eğitim başarılarını arttırıcı hizmetler sunmak,
- Çalışanların bütün faaliyetleri, çocuğun yararını önceliklendiren ve güvence altına alan biçimde yürütmesini sağlamaktır.

İşleyiş ile ilgili kurallar oluşturulur ve uygulanırken aşağıdaki ilkeler ile hareket edilir:

- Koruncuk Vakfı çalışanları, yurt işleyişi ile ilgili her konunun yurtların eğitsel programının bir parçası olduğu bilinci ile hareket eder.
- İşleyiş, görev, rol ve sorumlulukların tamamı çocuğun yararı ilkesi gözönünde tutularak, pedagojik esaslara göre düzenlenir ve yürütülür.
- Koruncuk Vakfı çalışanları, insan ve çocuk hakları prensiplerine, hukuka ve meslek etik ilkelerine uygun davranırlar.
- Çalışanlar arasındaki iş veya özel yaşamdaki her tür ilişki bu ilkeler çerçevesinde yürütülür.
- Kararlara kurumda çalışan ve yaşayan herkesin katılımını sağlamak esastır.
- Herkesin görüşlerine saygı gösterilir ve görüşlerini serbestçe ifade etme imkanına sahip olmasının kurum uygulamalarının geliştirmenin bir güvencesi olarak görülür.
- Kurumdaki her bir rol ve sorumluluğun ulaşılmak istenen hedefin asli unsuru olduğu bilinci ile hareket edilir.

Bu kapsamda işleyiş başlığı altında aşağıdaki konular düzenlenmiştir;

- İşe Alım Ve Meslek İçi Eğitim
- Kayıt Tutma
- İzleme Ve Denetim

IV. ÖĞRENCİ KABUL VE AYRILIŞ İŞLEMLERİ

Öğrenci kabul ve ayrılış işlemleri ile ilgili kuralların amacı, her durumda çocuğun yararına önceliğin verilmesi ilkesi başta olmak üzere ÇKP'nın temel ilkelerine uygun biçimde bu sürecin planlanmasını sağlamaktır.

Bu süreç aşağıdaki ilkeler doğrultusunda yürütülür:

- Çocuğun yüksek yararına önceliğin verilmesi (ÇHS 3)
- Yararı gerektirmedikçe ailesinden ayrılmama (ÇHS 9)
- Çocuğa karşı yükümlülüklerini yerine getirmek için ailenin desteklenmesi (ÇHS 18)
- Ailenin özel hayatına saygı duymak ve gizliliği korunması sağlamak
- Çocuğun ve ailenin karar verme sürecinin sağlıklı yürütülmesine olanak sağlamak
- Çocuğun görüşlerini serbestçe ifade etmesine olanak vermek ve bu görüşü dikkate almak
- Çocuk ve ailenin kararı ortak almasını sağlamak
- Çocuğun eğitime erişim riskini doğru tespit etmek
- Dürüst, açık iletişim kurmak, eksiksiz ve doğru bilgi vermek

Yurdumuza öğrenci kabulü aşağıdaki süreçler izlenerek yapılmaktadır:

- Başvuruların alınması
- Görüşmeler ve inceleme

- Değerlendirme raporu yazılması
- Öğrenci Seçme Komitesi kararı
- Geçici Kayıt
- Oryantasyon
- Oryantasyon sonucu değerlendirme raporu hazırlanması
- Öğrenci Seçme Komitesi kararı
- Yönetim Kurulu Kararı

Bu kadar uzun değerlendirme yapılmasının önemli sebebi, öğrencilerin yurda geldikten sonra ailelerinin yanına dönmelerinde gerek okul nakil zamanları gibi operasyonel gerekse destekleyici bir sürecin kesintiye uğraması gibi gelişimi olumsuz etkileyici faktörler nedeniyle bir takım zorluklar yaşanmasıdır.

Öğrenci kabulündeki yaklaşım ve ilkeler ayrılış süreçlerinde de gözetilir. Öğrenciler bir anda, bir kişinin verdiği karar ile yurtlardan çıkartılamazlar. Öğrenci kendi isteği ile ayrılırken dahi güvenliği ve esenliği için gereken planın yapılması esastır. Ayrılış sürecinin planlanmasının amacı, hak kayıplarının önlenmesini ve Koruncuk yurtlarında kalan çocukların güvenli bir biçimde yeni bir yaşam düzenine geçmesini sağlamaktır.

Ayrılış Planının İlkeleri:

- 1) Çocuğun yararına önceliğin verilmesi
- 2) Çocuğun güvenliğinin sağlanması
- 3) Bakımın devamlılığının sağlanması
- 4) Çocuğun güven duygusunun korunması

Ayrılış Sürecinin Planlanmasında İzlenecek Yöntem

- Yurt ile ilişkin kesilebilmesi bu konuda karar vermeye yetkili organların, öngörülen usullere göre verdiği karar ile yapılır.
- Çocuklar, her kim olursa olsun, bir tek kişinin kararı ile yurttan çıkarılamazlar.
- Çocuklar, hangi sebeple olursa olsun, gece veya yalnız yurttan çıkarılamazlar.
- Çocuklar, hangi sebeple olursa olsun, güvenlikleri ve haklarını güvence altına alıcı bir planlama olmadan yurttan çıkarılamazlar.
- Hangi sebeple olursa olsun, çocukların yurttan ayrılmaları aşağıdaki adımlar izlenerek PSS tarafından ayrılış planlanır ve gerçekleştirilir.

V. GÜNDELİK YAŞAMIN PLANLANMASI VE SÜRDÜRÜLMESİ

Yurtlarda gündelik yaşam faaliyetlerinin amacı, çocukların akademik başarılarını, kendi hayatlarını düzenleme ve ihtiyaçlarını karşılama becerilerini güçlendirmek ve bağımsız yaşama hazırlamalarını sağlamaktır. Bu amaçla gündelik yaşam planları hazırlanırken ve uygulanırken aşağıdaki hedefler doğrultusunda hareket edilir:

1. Her çocuğa görüş bildirme olanağı tanıma ve çocukların kendilerini ilgilendiren konularda kararlara katılımını sağlamak

2. Çocuğun kendi yaşamını düzenleme kapasitesine saygı gösterme ve onu geliştirmek üzere sorumluluk almasını sağlamak

Kararlara katılımını sağlama ilkesi hayata geçirilirken aşağıdakiler dikkate alınır:

Koruncuk Vakfı yurtlarında kalan çocuklar kendilerini ilgilendiren konularda düzenli ve doğru olarak bilgilendirilme ve alınacak kararlara katılma hakkına sahiptir. Bu hakkın gereği olarak aşağıdaki işlemler sırasında her çocuğun görüşü alınır:

- a. Kurum planları yapılırken
- b. Aktiviteler planlanırken
- c. Yurt/Ev içi günlük yaşam düzenlenirken

- Bunun için çocuklar yapılacak işlemin özelliğine uygun biçimde bilgilendirilir.
- Bilgilendirme, yazılı ve sözlü her türlü araçtan yararlanılarak yapılır.
- Toplu olarak bilgilendirme yapılacağı gibi her çocuk da ihtiyaç duyduğu her konuda bilgi talep edebilir.
- Çocukların talepleri ve şikayetleri dikkatle incelenir ve makul süre içerisinde cevaplanır ve talep ve şikayet ile ilgili yapılan işlem hakkında bilgi verilir. Yazılı talep ve şikayetlere mutlaka yazı ile cevap verilir.
- Toplu bilgilendirme için düzenli aralıklar ile yurt içerisinde ve her hafta evlerde işleyiş ile ilgili bilgilendirme oturumları düzenlenir. Ayrıca çocukların kurum işleyişi hakkında bilgi almak istediğinde başvurabileceği kişiler belirlenir ve bu kişiler çocuklara bildirilir. Bu kişinin kim olduğu ve iletişim bilgisi evlerdeki bilgilendirme panolarında bulunur.

Sorumluluk alma ilkesi hayata geçirilirken aşağıdakiler dikkate alınır:

Koruncuk yurtlarında angarya yasaktır. Çocuklara yurdun genel hizmetleri ile ilgili sorumluluk verilemez ve çocuklar yurttan çalıştırılmazlar.

Ancak her çocuğun öz bakımı, yaşam alanının düzenini sağlama ve ortak yaşama katkı sunma olanağına sahip olması gerekir.

Bu nedenle aşağıdaki kurallara uygun biçimde çocukların sorumluluk almaları sağlanır:

- Her çocuk kendi özel alanının (yatağı, dolabı, eşyaları vb.) düzenleme ve temizliğini yapmaktan sorumludur.
- Çocuklar yaşadıkları evlerde, hepsi eşit biçimde sorumlu olacak şekilde temizlik ve düzenin sağlanmasından sorumludur. Çocuğa verilecek sorumluluğun kendisinin de kullandığı veya varlığından yararlandığı alan olmasına dikkat edilmelidir. Örneğin, bir odada kalan çocuklar, ortak biçimde sorumluluk alacak şekilde odalarını süpürmek, tozunu almak, yerlerini silmek gibi sorumlulukları paylaşırlar. Ortak kullanılan mutfak ile ilgili olarak o evde yaşayan çocuklar sorumlulukları paylaşırlar. Sorumluluk paylaşılmasında herkesin rol almasına ve rollerin eşit dağıtılmasına, bir rolün sürekli aynı çocuğa verilmemesine özen gösterilir.

- Çocukların kullandıkları ortak alanlarda (bahçe, çok amaçlı kültür merkezi, spor salonu gibi) ise, düzenleme yapılması ile ilgili sorumluluklar bütün çocuklar arasında eşit biçimde paylaşılmak suretiyle verilebilir.
- Çocuklara verilecek sorumluluklar belirlenirken onların bu işleri yapmayı öğrenmelerini sağlamak esastır. Bu nedenle belletmenler tarafından işin yapılma biçimi hakkında çocuklar bilgilendirilir ve işi yapışları sırasında nezaret edilerek, gereken destek sağlanır.
- Bu görevlendirmenin amacının iş gördürmek değil, çocuklara sorumluluk ve beceri kazandırmak olduğu dikkate alınarak, bu süreçler planlanır ve belletmenler bu yönde eğitilirler.
- Bu sorumluluklar, çocuklar ile yapılacak haftalık toplantılarda çocukların da görüşleri alınarak belirlenir.
- Çocuklara ortak mutfak, yurt idari binaları ve eklentileri ile kazan dairesi, güvenlik gibi birimlerde sorumluluk verilemez.

Bu kapsamda ÇKP aşağıdaki alanları düzenler:

- Planlama Çalışmaları
- Öğrenci Gelişimini Destekleyici Çalışmalar
- Bireysel Gelişimin İzlenmesine Yönelik Çalışmalar
- İhmal Ve İstismar Durumunun Fark Edilmesi Ve Bildirilmesi İle İlgili İzlenmesi Gereken Usuller

VI. KRİZE VE ACİL DURUMLARA MÜDAHALE

Her zaman işler istendiği gibi gitmemekte ve bazen kontrolü zor anlar yaşanmaktadır. Bilinir ki en çok hak ihlali riski de böyle anlara hazırlıksız yakalanılınca doğar. Bu nedenle ÇKP'de kriz ve acil durumlara da bir bölüm ayrılmıştır. Bu kapsamda aşağıdaki haller düzenlenmiştir.

- Krize Müdahale (Öfke vb. davranış kontrolünü kaybettiren haller)
- Ev Kazaları
- Doğal Afetler